

Vejledning om omskæring af drenge

Sundhedsstyrelsen er i forbindelse med behandling af indberetningssager blevet opmærksom på særlige problemer knyttet til omskæring af drenge og har fundet det nødvendigt at udarbejde en vejledning vedrørende omskæring af drenge under 18 år.

Hvem må foretage omskæring

Omskæring af drenge er efter Sundhedsstyrelsens opfattelse et operativt indgreb i lægelovens forstand, og dermed forbeholdt læger.

Læger med ret til selvstændigt virke kan anvende medhjælp, jf. den almindelige regel herom i lægeloven¹. Læger skal i den forbindelse udvise omhu og samvittighedsfuldhed. Lægen skal således sikre sig, at medhjælpen er tilstrækkeligt uddannet og instrueret til at kunne varetage opgaven forsvarligt, samt føre det nødvendige tilsyn med medhjælpens virksomhed. Dette indebærer efter Sundhedsstyrelsens opfattelse, i relation til omskæring af drenge, at lægen skal være tilstede under indgrebet. Lægen er ansvarlig for det udførte indgreb, så længe medhjælpen holder sig til lægens instrukser.

Eventuelle sager om erstatning vil, efter omstændighederne, kunne dækkes af Patientforsikringen, som også omfatter privatpraktiserende læger.

Information og samtykke

Omskæring af drenge under 15 år må ikke udføres, uden at der foreligger et informeret samtykke fra forældremyndighedens indehaver. Hvis der er tale om fælles forældremyndighed skal begge parter informeres og give samtykke til indgrebets udførelse. En ung, der er fyldt 15 år, kan selv give informeret samtykke til omskæring². Den, der skal give samtykke til omskæring, skal forinden modtage en fyldestgørende information om indgrebet. Informationen skal gives på en forståelig måde, og skal indeholde oplysning om:

- hvordan indgrebet udføres
- smerter ved indgrebet og smertelindring
- behov for pleje og smertelindring efter indgrebet
- risici for komplikationer og bivirkninger.

Informationen skal gives mundtligt, men bør efter Sundhedsstyrelsens opfattelse tillige suppleres med skriftlig information.

I det omfang et barn under 15 år er i stand til at forstå situationen, skal barnet informeres og inddrages i beslutningsprocessen vedr. indgrebet. Barnets tilkendegivelser skal i det omfang de er aktuelle og relevante, tillægges betydning.

Den læge, der er ansvarlig for indgrebet, er ansvarlig for, at den givne information er fyldestgørende og forståelig. Lægen skal desuden sikre sig, at det fornødne samtykke foreligger.

Hygiejne

Den læge, som har ansvaret for indgrebet, skal sikre sig, at almindelig god faglig standard vedr. kirurgisk hygiejne overholdes, herunder at operationsområdet vaskes sterilt, afdækkes og at der anvendes sterile instrumenter.

¹ Bekendtgørelse af lov om udøvelse af lægegerning nr. 272 af 19. april 2001.

² Lov om patienters retsstilling nr. 482 af 1. juli 1998, l §§ 6-12

Smertelindring

Alle børn, også spædbørn, skal sikres den nødvendige, tilstrækkelige og tidssvarende smertelindring, som indgrebet og den postoperative periode kræver. Der skal ved valg af smertelindring tages hensyn til barnets alder, modenhedsgrad og øvrige medicinske forhold. Den smertelindring, der vælges, skal desuden være så god som mulig med så lille risiko for bivirkninger og komplikationer som muligt.

Operationsteknik

Omskæring af drenge kan udføres på flere måder. Lægen skal følge den faglige udvikling på området og sikre sig, at han har de nødvendige forudsætninger for både indgrebet og smertelindringen.

Efter operationen

Den ansvarlige læge skal sikre sig, at forældrene eller forældremyndighedsindehaveren gives information om den postoperative pleje herunder hygiejniske forholdsregler, samt smertelindring.

Journalføring

Ved omskæring skal der føres journal efter vanlige retningslinjer for journalføring.³

³ Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 846 af 10. september 2003 om lægers pligt til at føre ordnede optegnelser.